

Mere råd til velfærd - sæt skatten op til gavn for velfærd og klima

Det foreslås at Kommuneskatten sættes op med 0,1 %-point i 2025, yderligere 0,1 %-point i 2026 og yderligere 0,1 %-point i 2027.

Vi foreslår yderligere at undersøge, hvordan skattestigningen på 0,3 %-point eventuelt ville kunne indføres over flere år, som man har gjort det med velfærdsprocenten i Odense, hvor skatten kun er hævet når andre kommuners skat er blevet sænket.

Fuldt indfaset og ved udfaset eventuel strafsanktion vil det svare til en øget skatteindtægt på ca. 250 mio. kr. årligt, som kan bruges til at styrke vigtige indsatser i Aarhus Kommune.

Vores forslag er at provenuet ved en skattestigning primært målrettes at skabe og fastholde faglig og økonomisk balance på socialområdet, sikre mere uddannet personale i dagtilbud og på ældreområdet og til at lukke det økonomiske hul som skolerne har på udgifter til specialområdet. Herudover skal provenuet sikre øgede klima- og miljøindsatser.

Baggrund

Et godt velfærdssamfund er med til at sikre tryghed og lige muligheder, hvor det ikke er pengepungens størrelse, der afgør hvilken hjælp eller service man møder. Der har de sidste 20 år flere gange været store besparelsesrunder i Aarhus Kommune, og mange steder løber medarbejderne alt for hurtigt, samtidig med at for mange borgere ikke oplever det velfærdssamfund, de forventer at møde. Igennem de seneste mange år har den klare tendens været, at partierne bag budgetforligene har måttet gennemføre besparelser og løbende effektiviseringer for at få økonomien i balance. Regeringen prioriterer kommunerne alt for lavt, når der bruges løs af det økonomiske råderum samtidig med, at en lang række af hverdagsforbedringer som vi kunne gennemføre kan ikke finansieres indenfor den økonomiske spændetrøje som kommunerne er i.

1. Færre medarbejdere til flere indbyggere

Aarhus er vokset massivt gennem de seneste år, men budgetterne er ikke fulgt med. I 2010 var der således 78 fuldtidsansatte i Aarhus Kommune pr. 1000 borgere, mens der i 2024 var omkring 63,5 fuldtidsansatte pr. 1000 borgere. Udviklingen taler sit tydelige sprog om, at den kommunale velfærd er under pres.

2. Aarhusianerne har fået flere penge mellem hænderne

Til trods for den aktuelle inflation er aarhusianernes privatøkonomi gennemsnitligt forbedret markant. Efter en tid med inflation og lønstigninger i såvel private som offentlige overenskomster har privatøkonomien det godt for det store flertal, mens det offentlige forbrug er stagneret, samtidigt med at indbyggertallet vokser. Hvis ikke vores by skal udvikle sig i retning af et "A-hold", for dem der kan købe private løsninger, og et "B-hold" for resten, er det nødvendigt at forskellen mellem privat indkomststigning og serviceniveauet i velfærden ikke vokser.

KI har set på udviklingen fra 2010-2020 på landsplan. I den periode er det offentlige forbrug samlet set faldet med 0,3% om året pr. borger, når der tages højde for demografi, mens det private forbrug er vokset med 1,0% om året. Havde væksten i Aarhus Kommunes forbrug svaret til væksten i det private forbrug, ville budgettet i Aarhus være omtrent 1 mia. kr. højere end det er tilfældet.

3. Aarhusianerne betaler langt mindre i skat end gennemsnittet

Aarhus Kommune har en indkomstskat på 24,52%. Det er den tredje laveste i Jylland. Kun Vejle og Billund Kommune har en lavere indkomstskat end Aarhus Kommune.

Den gennemsnitlige kommunale indkomstskat i Danmark er i 2024, på 25,19 %, 0,67 %-point højere end i Aarhus Kommune. Den gennemsnitlige kommunale indkomstskat i Region Midtjylland er i 2023 på 25,52 %, 1 %-point mere end i Aarhus Kommune.

Vores grundskyldspromille er på 6 promille. Den gennemsnitlige grundskyldspromille i Danmark er i 2023 på 10,2 promille, 4,2 promille-point højere end i Aarhus Kommune. Den gennemsnitlige grundskyldspromille i Region Midtjylland er i 2023 på 11,8 promille, 5,8 promille-point højere end i Aarhus Kommune.

Den lavere skattebetaling i Aarhus betyder også, at niveauet for serviceudgifter er lavt. I budgetterne for 2024 er serviceudgifterne pr. indbygger tredje lavest blandt samtlige danske kommuner. Kun Vejle og Frederiksberg Kommune budgetterer med lavere serviceudgifter pr. indbygger.

I analysen "Det Skæve Danmark" som Cevea udarbejdede i maj 2023 placerer Aarhus Kommune sig på en 87. plads på velfærd og på en 27. plads på velstand ud af 24 kommuner. (Det skæve Danmark - Cevea).

4. Skattestigning skal fastholde velfærden

På den baggrund mener vi, at det er helt rimeligt at bede aarhusianerne om at betale mere i skat for at sikre, at den velfærd vi leverer til børn, ældre og socialt udsatte er på et rimeligt niveau. Og aarhusianerne er enige med os. En undersøgelse fra foråret 2018 viste, at 59 % af aarhusianerne foretrækker skattestigninger på 0,5 %-point, mens kun 13 % foretrækker besparelser. En undersøgelse foretaget for den århusianske fagbevægelse viser, at halvdelen af

de adspurgte mener, at når der mangler penge i kommunekassen, så skal de findes ved en lille skattestigning, fremfor at kommunen skærer yderligere i ældrepleje, daginstitutioner, folkeskoler, fritidstilbud, borgerservice, beskæftigelses- og handicapområdet

(<https://www.foa.dk/global/news/afdelingsnyheder/aarhus/nyheder/2022/hellere-hoejere-skat>)

Med en stigning på 0,3 %-point i kommuneskat, vil Aarhus Kommune stadig ligge pænt under landsgennemsnittet og betragteligt under gennemsnittet i Region Midtjylland.

Stillet af SF's byrådsgruppe

Thomas Medom, Liv Gro Jensen, Katrine Vinther Nielsen, Anne Hammer og Mette Bjerre